

Interiors

Martí Artalejo

El Palau

Narcís-Jordi Aragó

Em veig perdut sota l'arcada gòtica d'aquest recinte, amb deu anys indefensos, disfressat amb sotana, faixa de seda negra i guants blancs. Amb un company vestit igual que jo, com dos germans bessons, formàvem l'últim esglaó de l'estructura del poder temporal del bisbe; no pertanyíem pas a l'estament litúrgic dels acòlits, sinó que érem anomenats *patges*, darrer vestigi de l'època en què els bisbes eren senyors amb vassalls i servents. La nostra missió era la de cloure la comitiva episcopal portant entre tots dos un enorme coixí de vellut vermell que havíem de posar sota els genolls del prelat cada cop que es disposava a fer una genuflexió.

Esperàvem, doncs, asseguts en un racó del vast saló desert, aclaparats per la dimensió de la volta i pel rigor de la temperatura (Josep Pla va entrar un dia en aquest lloc i va deixar escrit que era «fred com un morro de gos»). Miràvem de fit a fit la porta del fons, la que donava al menjador on el doctor Cartaïa prenia l'enèsim cafè del dia. Quan la porta s'obria, el vèiem aparèixer, menut i nerviós, submergit en la valona de pell de xai i en la capa magna de seda morada, amb una llarga cua sostinguda per un capellà anomenat *familiar*. Li besàvem l'ametista de l'anell sense dir ni un mot i empeníem rere d'ell el camí cap a l'obscur passadís que desembocava a la nau de la Catedral.

En aquest mateix saló del tron del Palau Episcopal de Girona vaig retrobar-hi anys més tard el bisbe rebent el tribut de les autoritats militars i civils el dia del seu sant, o presidint assemblees d'Acció Catòlica, o escoltant els discursos ditiràmics del notari madrileny Blas Piñar i d'altres oradors forasters igualment inflamats de fervor religiós i patriòtic. Aquí el vaig veure també de cos present, amb casulla i mitra, ajagut en un túmul de cara a la divisa del bisbe Margarit esculpida en la llinda de la porta del menjador: *Non habemus hic domum manentem*. Ho era tan poc, de permanent, aquella casa, que el bisbe Camprodon l'abandonà per anar a viure en un pis, sense cua morada i sense patges, mentre el saló esdevenia l'espai central del Museu d'Art de Girona. Allà hi reposen ara els grans retaules gòtics del bisbat. En el de Púbol, com per fer honor al recinte, sant Pere està assegut en el tron pontifici, revestit amb tots els ornaments episcopals. Però allà on regnava la gèlida potestat dels bisbes hi resplendeix ara, en un esclat de colors, la glòria daurada dels sants.

Episcopal